

Eksempel 1 Lengde av et opphengt kjede (kjedlikningen / Catenaries)

Det skal finnes 1. lengden av kjedet, den horisontale lasten i bunnpunktet $\left(\frac{dy}{dx} = 0\right)$ og 2. den maksimale (tangensielle) lasten på toppen av B. Har opplyst at:

$$d := 20 \text{ m} \quad w := 50 \frac{N}{m} \quad L := 100 \text{ m} \quad x := \frac{L}{2} = 50 \text{ m}$$

1. Lengden av kjedet

Har at, $y(x) = a \cdot \cosh\left(\frac{x}{a}\right)$, så da må venstre side være lik høyre side.

Har $y(50 \text{ m}) = a + d = a \cdot \cosh\left(\frac{x}{a}\right)$. Deler med a på begge sider og får $1 + \frac{d}{a} = \cosh\left(\frac{x}{a}\right)$.

Gjør en steppvis balansering:

$a := 20 \text{ m}$	$1 + \frac{d}{a} = 2$	$\cosh\left(\frac{x}{a}\right) = 6.132$
$a := 40 \text{ m}$	$1 + \frac{d}{a} = 1.5$	$\cosh\left(\frac{x}{a}\right) = 1.888$
$a := 65 \text{ m}$	$1 + \frac{d}{a} = 1.308$	$\cosh\left(\frac{x}{a}\right) = 1.311$
$a := 65.45 \text{ m}$	$1 + \frac{d}{a} = 1.306$	$\cosh\left(\frac{x}{a}\right) = 1.306$

Finner at $a = 65.45 \text{ m}$ er en løsning.

En greiere måte å regne ut a på er vha. bitte litt programmering (while-løkke):

$$a_p := \left\| \begin{array}{l} a \leftarrow 1 \text{ m} \\ x \leftarrow 50 \text{ m} \\ d \leftarrow 20 \text{ m} \\ \text{while } b \leq c \\ \quad \left\| \begin{array}{l} b \leftarrow \frac{d}{a} + 1 \\ c \leftarrow \cosh\left(\frac{x}{a}\right) \\ u \leftarrow (c - b) \\ a \leftarrow a + 1.01 \text{ m} \end{array} \right. \\ a - 1 \text{ m} \end{array} \right\| = 65.65 \text{ m}$$

Finner at $a_p = 65.65 \text{ m}$ er en løsning.

Lengden av kjedet over hele L i.e. over $2x$, er $s := 2 \left(a \cdot \sinh\left(\frac{x}{a}\right) \right) = 110.01 \text{ m}$

1. Den maksimale tangensielle lasten på toppen av B.

Den horisontale lasten ved $\left(\frac{dy}{dx} = 0\right)$ er, $T_0 := a w = 3.273 \text{ kN}$

Pålhøydene A og B er, $y_B := a + d = 85.5 \text{ m}$ ($y_A := y_B$) $y_B := \sqrt{a^2 + \left(\frac{s}{2}\right)^2} = 85.5 \text{ m}$

Den maksimale lasten i toppen av B er, $T_{max} := w y_B = 4.275 \text{ kN}$ eller $T_{max} := w (a + d)$
eller $T_{max} := w \sqrt{a^2 + \left(\frac{s}{2}\right)^2} = 4.275 \text{ kN}$

Grafisk sett:

